Aquest 14 d’abril

written by Pau Miserachs | 20 d'abril de 2019

Fou un 14 d’abril de 1931 quan es va proclamar la 2a República espanyola i es va obrir el camí per l’autonomia de Catalunya en temps republicà.

Aquell 14 d’abril fou el dia de la celebració de les esperances dels treballadors, de les llibertats, del naixement d’una democràcia en forma de República, el final de la Monarquia a Espanya. La democràcia i la llibertat arribaven a Espanya per primera vegada en la història.

Feia temps que la dictadura, les aventures militars que acabaven en fracàs, els abusos laborals i els excessos d’uns quants que parlaven de democràcia i limitaven el dret de vot, havien minat la confiança en la Monarquia i en aquell règim de govern.

La República va arribar contra l’opinió dels partidaris de les solucions autoritàries que van posar tots els bastons possibles a les rodes republicanes per fer-la fracassar. La burgesia conservadora, l’Església tancada a les tesis del Concili de Trento i la casta militar van anar preparant amb temps el juliol de 1936.

Eren temps diferents, amb una xifra d’atur inferior, però amb més misèria i cap servei social. Ben aviat van aparèixer els imitadors de Mussolini i els amics de Hitler. La violència amb els assassinats de sindicalistes es va considerar com arma necessària a la dreta i va acabar estirant l’esquerra que veia la violència com arma de defensa i de revolució a tocar. El proletariat n’estava fart de l’abús i l’explotació.

La 2a República va néixer en una societat hostil, excepte a les classes mitjanes i els treballadors. Però la força dels diners, els interessos dels senyors i els terratinents, els banquers i un clergue format en la reacció, que no estaven

interessats en una societat de llibertats, van arrossegar la República al desastre i la guerra civil.

Van guanyar la guerra els antidemòcrates, els que creien que la Monarquia podria fer alguna cosa per mantenir els privilegis. Però van ser superats des de l'inici pels partidaris del nou Estat totalitari, imitador del feixisme italià i amic del nazisme.

La 2a República que va voler ser democràtica, va aportar a Espanya una Constitució que establia la igualtat de tots. Els poders havien d'emanar del poble, no com abans de les combinacions i decisions de poder.

Aquella República va renunciar a la guerra com a instrument de política nacional i va declarar que l'Estat no tenia religió oficial, és a dir, seria laic.

La República, trencant amb el centralisme tradicional de l'Estat, va admetre que les regions es constituïssin en règim d'autonomia. Es va reconèixer el municipalisme.

Però el més important, la Constitució va acabar amb els anteriors privilegis jurídics de classe social i creences religioses, riquesa i idees polítiques.

Es va prohibir a les associacions i ordes religioses d'obtenir més béns que els necessaris per a l'habitatge i les seves finalitats. A més els va quedar prohibit el comerç i quedaven sotmeses a totes les lleis tributàries, situació que va canviar a favor amb el nou estat totalitari creat pel general Franco.

Aquella República, com també els idearis d'alguns partits, defensaven els mateixos principis de respecte a la dignitat de la persona que anys més tard llegiríem a la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948.

Aquella República va acceptar la tasca legislativa de la

Generalitat i del Parlament de Catalunya. Estat i Catalunya van modernitzar la cultura, l'economia, la família. L'interés general i la utilitat social van aparèixer com a fre a l'abandonament social i estatal anterior.